

БҮРЯТ - МОНГОЛ ОЙ УНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 154 (3458) 1941 оной июлинь 3, четверг СЭН 15 МҮНГЭН

ГҮРЭНЭЙ ОБОРОНЫН КОМИТЕДЫЕ БАЙГУУЛГА

Онсо орёо байдалай тохёоллоод байхада, манай эхэ орондо мэхэтэй муухайгаар довтолһон дайсаанда сохилто үгэхын туьада СССР-эй арадуудай бүхы хүсье түргэнөөр элсүүдхын зорилгоор, СССР-эй Верховно Советэй Президиум, ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба Арадай Комиссарнарай Совет шухалада тоолоно гээбэл:

1. Гүрэнэй Оборонын Комитедые иимэ составтайгаар байгуулаха:

- Нүхэр Н. В. Сталин (түрүүлгшэ),
- Нүхэр В. М. Молотов (түрүүлгшын орологшо),
- Нүхэр К. Е. Ворошилов,
- Нүхэр Г. М. Маленков,
- Нүхэр А. Н. Берия.

2. Гүрэн сохи засагай хүсэд дүүрэн эрхыс Гүрэнэй Оборонын Комитедэй гарта үгэхэ.

3. Гүрэнэй Оборонын Комитедэй бүхы шийдхэбэринүүдые ба захираалыс үгэ дуугуйгаар дүүргэжэ байхынь бүхы гражданинуудыс ба бүхы партияна, советскэ, комсомольскэ ба сэрэгэй органуудыс уялгалха.

СССР-эй Верховно Советэй

Президиумэй түрүүлгшэ

М. И. КАЛИНИН

Москва, Кремль.

1941 оной июлинь 30.

СССР-эй Совнаркомой

түрүүлгшэ ба ВКП(б)-гэй

ЦК-гэй секретарь

И. В. СТАЛИН.

ФАШИЗМЫН БУТА СОХИГДОХОНЬ ЛАБТАЙ!

Фашистка зонхилогшодоой хэ-тэрһэн шайха өөрынгөө дайн сэрэгэй тонууд хэдэлгэгүүд соо толгойгоо эрьшөөд, тохёоллодон аюулаа гараха аргаа оложо ядахдаа, мэхэтэй муухайгаар манай эхэ орондо довтолон оробо. Ухаагаа төөржэ, үхэхын туйлда хүрөөд байһан Гитлер ба тэрэ-нэй шайхань, хүүшынгээ туршалгыс хэзэ гэжэ шийдэбэ.

Европа ба Африкада хоёр жэл шахуу үргэлжэлһэн Үйдхэл эхэ-тэ дайнынь фашизмын хүсэһэн илалтыс асаарагүй. Германика армиуудаар эзэлэгдһэн ороноудай олонитэ арад зон болбол эзэмдэгшэдэй түмэр хатуу табигай дор байбашыс наа, эрхэ сүлөөсө хүсэһэн арад зоний эрмэлзэлгээс һүлэраа бэшэ, хариг дайнай яларал соогүүр хатуужаа гэшэ.

Бельгидэ үлэхэлэн эхэнэрэй жагсаал боложо байна. Давида арад зон болбол «талха хилэмэгүй байха үдэрүүдыс» тогтолодо эсаргүүсөн элитэр бололо. Грецидахи бүргүүлнүүдыс казарма болгоһон ба Румындахи бүргүүлнүүдыс түрмэ болгоһон ушаруудта дураа гутаһан олонитэ арад зоний эбүүрхэлгээ улам бүри ургана.

Фашистка тонуушад болбол Голланди, Венгри, эзэмдэгдһэн Франци, Чехи ба Польшын арад зондо үлэхэлэн үхэл тохёолдуулаха, тус ороноудай сырба ба эдээ хоолой зүйлүүдэй һүүлшын үгэлдэ үүдыс абаашажа байна.

Арад зон болбол тэдэнэй зөөри хогиошлын дээрмэдһэн ба хэдэн зүүн жэл соо байгуулаһан культурынь һандарган доромжлоһон гитлеровскэ зэрлигүүдтэ зэмьшөө амасуулангүй хэзэһөн орхихогүй гэшэ. Наагуураа эзэмдэгшэдэй мэдэлдэ байһан баг дорхоһон арадай эбүүрхэлгын гал дууһан соробхлон байна. Богоошололодон Европын горохууд ба тосхоноудта, дураа гутаһын ошоо саг үргэлжэ сасарна.

Өөрынгөө газар дайдыс мэхэтэ муухай дайсаһаа хамгаалха зуураа, советскэ арад эсгэе ороноо хамгаалгын пангин даие ябуулжа байна. Эсгэе ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда бодоһон советскэ арадай нэгэ нэгэдэл, хатуу зориг ба шөн табията болбол фашистка зэрлигүүдтэ даралалтада ороһон нацинуудта моральна хүсэл түгэлдэр дэмжэлтэ мүн.

Гитлеровскэ армиуудай «илалдангагүй» тухайда хуурмаг һанамжауудай бутта сохигдохонь лабтай.

Дайнын улам бүри ушкагайжа байһаны, гитлеровскэ мэхэшдэй горьтуулаһан эб найрамдалай улам бүри холдожо байһаны, фашистка армиин соодалууд харжажа байна. һүүлэй хоёр жэлэй торшо соо туулагдһан хүнгэһэн амжалтөөдүд хадаа Германида эб найрамдалыс ойротуулагууд.

Хүдэлмэришэд ба колхознигууд, нарка, техникэ ба искусствын хү-

дэлмэришэд, советскэ бүхы хүнүүд өөрынгөө зохёон байгуулаһа эб найрамдалай түлөө эрид хатуу тэмэлдэ урган хатуужаһан байха юм. Сагаан баялануудыс ба хари гүрэнэй эзэмдэгшэдыс бутта сохилһон саһаа хойшо, сталинска агууехэ индустриэ байгуулаһан ба колхозно байгуулгын илаһан саг хүрэтэр советскэ арадай хүсэ шадалай нэгэдэл энэ эрмэлзэлгэ үргэлжэлһэн байна. Улаан Армиин боецууд ба командирнууд болбол хилэ шадархи районудай арад зонтой гараа барисалдан ябажа, тусгаар баатарлагар байлданад.

Манай эхэ орондо довтолон ороһон, мэхэтэ муухай ба хоротой дайсан индүүрһоо. Тийн, дайсан 25000-һаа доошо танк ба 15000 шахуу самолетоо гээгээ, 30000-һаа доошо бэшэ хүвиньн плендэ ороо. Манай нангин хилдэ хулгайгаар довтолон ороһон гитлеровскэ шунахайлгид хадаа сахилгаан шэнги сохилтоор, нөдөлин болзор соо Киев ба Смоленск горохуудыс эзэлхээр хараалһан байгаа. Энэнь юмэс болоогүй! Хүсэн түгэлдэр Улаан Армиинай найрхуу немецкэ сэрэгүүдтэ эрид хатуу сохилто үгөө. Немецкэ командованын хараалһан «сахилгаан шэнги түргэн илалтань» тавадшоо, германска фронтнуудай хамтын ябуулаа хэмхэ хүрөө, немецкэ армиин довтолхы шадалынь толоур болоо, харин, ябуулгана хокомодохо эхилһэн советскэ сэрэгүүд болбол дайсаанда эрид шанга сохилтонуудыс үзүүлэ, советскэ газар дайдала хамгаалжа үргэлжэлһөөр.

Манай горохуудыс агаарһаа божбологдонь, советскэ авиаци болбол германска территория дээрэ эрид хатуу сохилтонуудаар харюусаха байна.

Агаарһаа буулгаһан десантнуудтань—десантнуудаар харюусахади.

Шуһандань—шуһаар харюусахади.

Һандаралгандань—һандаралгаар харюусахади.

Дайсание огто гамнахатуй гэшэди!

Советскэ Союз болбол эрэлхг зоримгойгоор ба баатарлагар дайладала шадаха өөрынгөө хүсэн түгэлдэр арадай бүхы хүсьеһөн эзэмдэгшэдтэ эсаргүүсэл жагсаалта. Ядуу ба техникэскэ гээдэгшэй байһан ороноо түүхэтэ тон богонхлон болзор соо дэлхэйн эгээл хүсэтэй гүрэнүүдэй мэтэв болгожо шадаһан шэнэ хүнүүд хүмүүжээ.

Германска советскэ хүнүүд болбол илалта гэшэ юун байһын өөрынгөө ажабайдалай дүйдүршэл дээрһэнэ эли мэдэвэ. Тэдэнэр илалтануудыс нэгэнхэ бэшэ хараһан байна. Тэдэнэр хадаа фашистка даралалта ба хүсэрхэлгэс эсэслэн үгэхэхэ энэ дайнда тэдэ илалтануудаа дахиад харахыс лабтай.

(«Изравын» түрүү бэшгэгшэ).

Улаан Арми ба манай бүхы арад эхэ оронойнгоо түлөө, нэрэ солын түлөө, эрхэ сүлөөгэй түлөө эсгэе ороноо хамгаалгын илалта түгэлдэр даие ябуулжа байна!

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОО

(Удэтын мэдээсэл)

Июниин 30-да советско-финляндска гүрэнэй хилэ дээрэ, урда үдэрын довтолһон дайсан манай сэрэгүүдээр гэдэргэ сохигдобо. Мурманск тээшэ манай сэрэгүүд немецкэ сэрэгүүдтэй үсэд шангаар байлдажа, тэдэнэртэ эхэ гээлтэ ушаруулаба.

Виленскэ-Двинскэ тээшэ манай сэрэгүүд болбол зүүн-хойто зүг тээшэ дабшахыс хэдэһэн дайсанай мотомехастынуудтай үсэд шангаар тулалдажа байна. Энэ зүгтэ тоогоороо үлүү байһан дайсанай урдаһаа манай сэрэгүүд түргэн манер хэжэ, эрид зоримгойгоор гэмэһэнэд.

Минск ба Барановичи тээшэ манай сэрэгүүд дайсанай түргэн дабшадаг эрхим сэрэгүүдтэй үсэд шангаар тулалдана.

Ровнын райондо танкова соединениүүдтэй хоорондо байлдаан үргэлжэлһөөр. Зүүлжэ дабшахыс заабалһан дайсанай бүгэдэ хэдэгшүүдынь, тэдэнэртэ эхэ гээлтэ-тэйгээр гэдэргэ сохигдобо. Энэ зүгтэ танкова частынуудай хоорондо болоһон үсэд шанга байлдаанай эсэстэ дайсанай илэлдэ олон танкнууд бутасохигдоо.

Фронтын бессарабска участка дээрэ дайсан Прут мурэньс дахин гатаалхыс хэдэбэ. Гэбэшье, манай сэрэгүүдтэй хурдан ба шийдхэй ябуулануудаар энэ хэдэглэнь тэдэнэртэ эхэ гээлтэ-тэйгээр гэдэргэ сохигдобо.

Унгарегшэ үдэртэ Улан-Сэрэгэй Флотий корабльнууд дайсанай улаан доогуур ябадаг хоёр онгосыс—Балтийн далайда ба нэгэ онгосыс—Хара далайда шэнгээбэ.

Июниин 29-дэ улаанармеец Исмаилов жэргэн буудалгын эрхим жэшэ харуулаба. Тэрэ хадаа тон шадамараар ноугдан, манай хилыс нөбтэрэн орохоор хэдэһэн сагаашфинскэ арба нэгэн егернуудыс нэгэ тэгээр бууджа унагааба.

Старша сержант Спиченковой танкын экипажда 5 фашистка танкнууд довтолобо. Сержант Спиченков мэдэбөгүй. Дайсанай танкнуудай сэхэ урдаһаань бууджа эхилбэ. Фашистка танкнуудай дүрбөннн гэмтээгдэбэ. Спиченков буугаа табадахи танк тээшэ шэгүүдэбэ, гэбэшье, айхыс мэдэхэгүй командирыс дайсанай домо хүндөөр шархатуулаба. Тэрэнь һууриень мадцша полтрук Огир эзэлжэ, фашистка танкыс буудан усадхаа.

Советскэ информбюроо

(Июлиин 1-эй үдэрэй мэдээсэл)

Июниин 30-ай һүни Мурманск, Двинск, Бобруйск ба Луцк тээшэ байлдаан үргэлжэлһөөр байба.

Фронтын бусад зүгүүдтэ разведчикүүд һүниин бэдэрэлгэ ба буудала хэбэ.

Мурманск тээшэ манай частынуудыс дайсан багалан турбишье, тэрэнэй довтолгоны саашадаа зогсоогдоһон байна. Манай газар дээрхи сэрэгүүд ба авиаци дайсаанда эхэ гээлтэ ушаруулаа.

Двинск тээшэ түргэн дабшадаг шэһэ сэрэгүүдыс дайсанай табиятыс наань, манай авиаци агаарһаа хэдэн шанга сохилтонуудыс хэбэ.

Минск ба Бобруйск тээшэ манай сэрэгүүд болбол зүүлжэ тэмүүлһэн дайсанай түргэн дабшадаг сэрэгүүдтэ эсаргүүсэл, бүхэл һүнииндөө тулалдаба. Байлдаанда ябаган сэрэг, артиллерия, танкнууд ба авиаци хабаадалсаа.

Луцк тээшэ Ровнын райондо манай сэрэгүүд дайсанай танкова соединениүүдтэй зүүлжэ дабшахыс зогсообо. Манай танкова частынуудай контроптолын эсэстэ дайсан илэлдэ эхэ гээлтэ үгөөбэ.

Хара далайн флотой, лейтенант Остренкогой командадаг харуулай катерай экипаж улаан доогуур ябадаг дайсанай онгосыс элирүүлхээр довтолжо оробо. Бомбо хаяһанай эсэстэ фашистка онгосо усадхагдаа.

Һаяхан түмэр замтай эхэ хүүргын райондо М. ба Б. пунктнуудай хоорондо байһан тосхойной хүүгэд болбол шэгэл газар дээрэ тойрон нийдэжэ ябаһан фашистка самолетыс хараба. Дайсанай летчик десант буулгаха таарамжатай талмай хараашалжа ябаһан байгаа. Эдэ хүүгэд тэрэ дары дүтэ байһан сэрэгэй подразделениин командирта мэдээсэбэ. Уданшье-гүй, хүлээгдэжэ байһан пунктда дайсанай хоёр томо ашаанай самолетууд газарта һуужа, 22 диверсантыс буулгаба.

Тэдэнэр хулгайшад мэтэ гэтэ-һээр, хүүргэ тээшэ дабшаба.

Десантыс усадхаха зорилго үгтэһэн лейтенант Тарасовой взвод диверсантнуудыс 50 метр ойротуулаа, пулеметоор хатуу шангаар буудлаба. Фашистнууд эхээр мэгдэбэ. Манай боецууд жадаануудаа барйжа оробо. Амидыгаар үлэһэн диверсантнуудынь байлдаанһаа зайсан тэргэлжэ арилахыс заабалһан байгаа. Тэдэ, манай взвод бандиудыс тойрон хүрээлжэ, намаг тэһэнэ турин, бүгэдэнь усадхаһан байна.

Скандинавидахи Германиян пронагандын орган болохо Стокгольмско Буллэс информационно бюро болбол Советскэ самолетууд Болгариян Русуч горотдо довтолжо, пулеметоор бууджа ха гэгһэн провокационно мэдээсэл тараана. Энэ мэдээсэл хадаа үндэһэ баримтагүй, худал хуурмаг байна. Нэгэнь советскэ самолет Болгариян территория дээрэ үзэлгөөгүй байһан эли мэдээжэ.

Францидахи «Вишин правительство» болбол Гитлерэй заналта дор ба баалалтаар Советскэ Союзтай дипломатическа харилсаагаа талһаба. Гэхэ зуура, Вишин правительство болбол советскэ дипломатическа ба консульствын түлөөлөгшэд нитын гурим ба аюулгүйе элдэбэ» гэгһэн худал хуурмаг баримтаар өөрынгөө элэ шийдхэ-бериё тайлбарлаа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэв. Вишин зонхилогшод болбол энэ шийдхэбэрээ Франциин интересе худалдан немецкэ фашистнуудай агентнууд байһанаа элирүүлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мелькомбинатдахи һургуулин барилга дээрэ хүдэлмэрилдэг эрхим стахановцууд нүхэд Я. Желлев (зүүн гарһаа), Я. Старнов, Г. Барданов.

Г. Игнатевтай фото.

ҮДЭРТӨӨ 3-4 НОРМО ДҮҮРГЭНЭ

Улан-Удын ПВЗ-гэй цехүүд ба бригадануудай хүдэлмэришэд хэзээ хэзээнэйхнээ эршэмтэйгээр ажаллана. Цех, бригада ба хүдэлмэришэн бүхэнэй хоорондо социалистическэ мурсыөөн үргэнөөр дэлгэрүүлгэе. Урдаһыс, тухайта нормонуудаа дүүргэдэггүй байһан хүнүүд мүнөө саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэд. Эрхим стахановцууд нормоёо гурба дүрбэ дахин гүйсэхэдэг болоо.

Отологшо нүхэр Сетисов зарим үдэрнүүдтэ 4 нормо дүүргэнэ. Шэрэм хайлуулгын цехэй эрхим стахановец нүхэр Галсанов хадаа соогоо гурбан нормо гүйсэхэдэг юм.

Энэһэнэй урда тээ гээдэгшэ ябаһан шэрэм хайлуулгын цех мүнөө продукция гаргалгынтаа шанарыс нилээд дээшлүүлһэн ба ажалай һайн жэшэнуудыс харуулажа, түрүү цехүүдтэй эргэдэ оробо. Энэ

цех июниин 26-да үдэрэйшөө нормыс 110 процент дүүргэе.

Мүн, энэ үдэр вагонно-колесно цехэй коллектив үйлдэбэришгөө даабариёе 160 процент гүйсэхдэбэ. Кузнецнэ цехэй мастер нүхэр Клембовскын хүтэлбэрилдэг бригада июниин 26-ай үдэр һарынгаа нормо дүүргэе.

Котельнэ цехэй комплексно бригадынхид (начальнигыс нүхэр Карамышев) июнь һарынгаа даабариёе үзүүлэн гүйсэхдэһэн байна. Тус бригадын бригадир нүхэр Татаркин, котельщикүүд нүхэд Фогуля, Путин, электросварщикүүд нүхэд Скрыпкин, Агрюхов ба бусад нормонуудаа сагүргэлжэ 250-300 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тус бригадынхид үдэрэйшөө нормыс дунда жэшэгээр 300 процент хүрэтэр дүүргэдэг болонхой.

О. Гомбоова.

Фашистка нохосуудта манай харюу

Июниин 30-ай үдэр, гүрэнэй агнууриин инспекциин ба Бурят-Монголой АССР-эй Совнаркомой дэргэдэхэ физкультура ба спортыс сэрэгүүдыс эрхилхэ комитедэй коллективнэй хүдэлмэришэд, албахаагшад болбол дайнай үедэ хүдэлмэришэд ба албахаагшадтай хүдэлмэришэ сагай гурим тухайда СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указыс зүбшэн хэлсэбэ.

Үгэ хэлэгшэд нүхэд Евстифеев, Степанова ба бусад тус Указыс һайшааха зуураа, өөһэднэгөө коллективнэй дундахи оборонно

кружогуудай хүдэлмэриёе улам һайжаруулаха дуралхануудыс оруулаһан байна. Физкультурина инструктор нүхэр Евстифеева ижгэж хэлсэбэ: «Бидэнэр болбол энэ Указай ёһоор хүдэлмэрижэ, үйлдэбэришэ үндэр бүтөөсөнүүдыс туйлаха ёһотойди. Тэрэншэһэн, коллективнэйгээ эхэнэрнүүдэй дунда медицинскэ сестрануудай курс эмхидхэхэ байнади. Эдэ бүхы хадаа фашистка нохосуудта манай хатуу харюу болохо ёһотой».

П. Хомяков.

Июнь һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэбэ

Нютагай ажаүйлэдэриин Наркоматай № 2 кирпичнэ завод кирпич үйлдэбэрилдгын июнь һарынгаа түсэбье 100,7 процент дүүргэбэ.

Нүхэр Сизих ба Фатьяновскын хүтэлбэрилдэг бригаданууд социалистическэ мурсыөөнэ илажа гараба.

Заводой стахановцууд ба бүхы хүдэлмэришэд урда урдынхиһаа бүри һайнаар хүдэлмэрилэ. Эрхим стахановец нүхэр Некатов үдэрэйшөө нормо сагүргэлжэ 200 процент дүүргэлгэ болоо. Тэрэншэһэн, забойщикүүд нүхэд Хромов, Беркута ба бусад жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилэбэ.

Эндэхи хүдэлмэришэд, албахаагшадтай ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэй дунда агитационно ойлгууламжыс хүдэлмэри муу бэшээр табигданхай. Цех, бригада, группа бүхэндэ тусхай агитаторнууд хүдэлмэрилжэ, уласхоорондын байдалаар ба парти, правительствын тогтоолнуудаар хөөрөлдөө, уншалга ба элидхэлнүүдыс үнгэргэнэ.

Гадна, оборонно-инитын хүдэлмэришүүд эршэмтэйгээр яруулаглана. ИВХО, ГТО, ГСО-гэй кружогууд эмхидхэгдээд, түсэбэй ёһоор хүдэлмэрилжэ захалаа.

ҮНДЭР БҮТӨӨСЭТЭ АЖАЛ

БИЧУРА, Калининшай нэрэмжэтэ хоздо ажаллажа байгаа тракторист нүхэр Гармажаб Цыренов үдэрэйшөө нормыс 110-115 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар гүйсэхэнэ.

Хоёр корпустой плугаар пар хахалжа байгаа нүхэд Долгорма Бальжинова, Пурба Нимаев ба бусад һүүлэй үедэ, үдэр бүрингөө нормыс 125-130 процент хүрэтэр дүүргэдэг болоо. Мүн энэ кол-

тракторист нүхэр Гармажаб Цыренов үдэрэйшөө нормыс 110-115 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар гүйсэхэнэ.

Таряа хашаалжа байһан нүхэд Д. Шагжнев, М. Федоров гэгшэд үдэртөө 15 хана хорёо барихын орондо, 40-45 хана барйжа, нормоёо 250-300 процент дүүргөнэд.

Дуб. Аюров.

ИСТРЕБИТЕЛЬНУУД ДАЙШАЛХЫ ВАХТА ДЭЭРЭ

И-скэ авиачастыда дайшалхы тревогын соносхогдохо үедэ, арайхан үүр сайжа байба. Нийдэлгын состав самолетуудай кибилуудта хууриа эзэлбэд. Моторнууд хунхиан шуулаба. Подразделенин командир старина лейтенант-орденто Мацаков, лейтенант Савинай командованин группада И пункты харууналха даабари үгэб. Самолетууд хойно хойнохо газарнаа дэгдэн дээшлэжэ, дайшалхы гуримаа эмхидхээт, заагдаан объекты шэгээн нийдэн ошобод. Тэнгэри хадаа үүлэ манаар бүрхөөгдөнхэй байба.

— Үүлэ нэбтэ гараха!— гэжэ старина лейтенант дохёо үгэб. Газар тэнгэри харангуй, галсал приборуудаа харан летчигууд машиналууудаа жолоодоно. Үүлэ нэбтэ гараһанайгаа хүүлээр, группа дайшалхы гуримаа дахин эмхидхэб. Илэдууд дайсаанаа харашалан, тон хёрхоор урагшаа харанад. Истребительнууд объекты хамгаалха даагабарыа дүүргээт, халаһанайгаа ерөөн хойно аэродромдо бусабад.

Фашистка зольбонуудай дотлоон ороһон саргаа хойшо И-скэ авиачасты городой аюулгүйе хамгаалжа байна. Сагаан-финнуудтэ эсэргүү байдаандаа хагуулаһан, дүй дүршэлтэй болоһон летчигууд тон шадабаритайгаар ба эршэмтэйгээр тулалданад.

Машинауудай командирнууд—комсомолецууд старина шүхэр Борисов ба лейтенант шүхэр Данилов үнгэрэгшэ жэлэй йүүдэ лийдэлгын бүрүүнине амжалттайгаар дүүргээт нэгэ частыда ерөөн юм. Хоюулан даалгабарыа эрхим хайнаар гүйсэхэдбэд.

Капитан Боголюбовай командлаг подразделенин личы составын командованинцгаа даагабарыне мүн эрхим хайнаар гүйсэхэдбэд юм. Подразделенин хүдэлмэри тухай лейтенант Прицена ингэжэ хоорёно:

— Үдэһин харанхы болохотой адли капитал Боголюбовай команда доро аэродромоо орхижо, хамгаалгынцгаа объекты шэгээн ошодогбди. Дайшалхы вахта эхилэ. Амархан унгажа байһан манай городто фашистка зольбонуудай довтолхогуйн тулада билдээр үүлэн ба горизонтые тон хёрхоор харанабди.

Самолетууд улам дээшэе гараһан. Альтиметрын стрелкын 5.000 тооо үнгэрэгшэ наань, биданар улам бүри дээшэе гаража үргэлжэлөөрбди.

Энэ звено хадаа халаһанай ерэгэр хамгаалха юм. Зүүн гар тусаа унгын галнууд харатана. Эдэ—манине халахаа ерөөн манай нүхэд.

Дайлагдажа байгаа арми. Июлин 28. (ТАСС).

Сабшалан хадалангаа үргэдэхын түлөө оролдонобди

«Колхозуудахи хамтын мал-ажаада үбнэ тэжээл эмбэгүүдэ тухайда» Союзна ираительствын шийдэхөөрине манай колхознууд үйлдэхөөрине дэбжэлтэйгээр утгаһан байха юм. Энэ хадаа социалистическэ малажаалай саашанхи ургалты хангаха зорилготой угд шуухала документ мүн.

Манай, Сталинай нэрэмжэтэ артель хүрэг олон адуу малтай болобоһше үнгэрэгшэ жэлүүдтэ үбнэ тэжээлэй бэхи база байгуулын түлөө тон багаар оролдоногбди.

Энэ адуугаа заһажа, мүнөө жэлдэ элбэг ехэ үбнэ ногоо ургуулын түлөө орололто гарганабди. Хэрбэж нёдондо 2500 гектар сабшалан байгаа наа, мүнөө жэлдэ 300 гектар сабшалан нэмэжэ сабшаланг харална. Энээнцэ гадна арал шугуй газарта бугалнаха аргатанди. Энэ хабар билдээр сабшалан сээрлэгтэй олоороо гаража алар арбаад жэл соо огто сабшаладүй байһан 100 гектар сабшалан дээрхи бөг буртагуудые, модо шулуунуудые бүрин түүжэ сээрлээбди.

Баһа, Зүүн Хасуургада ба Нарин горхолдо 200 гектар шэнэ газар элдүүрине болгогложо, хоёр дахин уһалгаала. Манайда таряалгай газар дээрэ (зален) илээд ехэ ногоон ургадаг юм. Эдэ бүхлэ хүсэд сабшажа абахабди.

Манай колхозой герасимовскэ звено (звеноводиль медальта нүх. Дамба Абидув) ималта хайнаар ажаалана. Тэдэнэй хүсөөр 1996 га сабшалан уһалгаала. 4, 5 километр ута наһаа шэнээр малтагдаа. 4390 тэргэ наг шөлхө тараагдаа.

Сабшалан хадалангаа хайжа-руулаха хүдэлмэридэ манай колхознууд олоороо хабаадалсанайн ашаар, аяар 21,5 километр хубаг заһабарилгадан ба 369 гектар газар дээрхи модо шулуу түүгдөнхэй байна.

Энэ бүхлөө гадна, тэжээлэй куьтурануудай тарилгы лилээд үргэдхөөбди. Жэшээнь, 1940 ондо ногоон соломо нэгшлэе га таряагүй байһан аад, мүнөө 100 га тарихамтай.

1941 ондо адуу малдаа шэмэтэ тэжээл эхээр бэлдэхэбди. Манай фермануудтэ 200 тонно силос даратгаха түсөөтэй. Манай энэ халахаай, элдэбни үрмэдэһэн яһал элбэг ургадаг. Тэдэһине силостэ хэрэглэхэбди.

Мүнөө үбнэнэй хүдэлмэри эхилэхэнь. Наһаг газарай үбнэ ногоон ургажа хүсэһэн байна. Тимэнхэ гол торхойой үерлөөдүйдэ наһаг наһаураа хүсэд сабшажа үбнэнь гуганшгүйгээр абаха шуухала.

Үбнэнэй хүдэлмэрине 20 хонолой торшо соо дүүргэхээр түсэд зохёоглобо. Эндэ 149 колхозник хүдэлмэриха юм.

Тинхэлэ 16 хүн силос даралга хэжэ болоно. Ингээд байхадаа, ажал хэжэ шадаха бүхы колхознуудан 80 процентий хадалан дээрэ гаража хүдэлмэриха ушартай.

Манай колхоз үбнэ хураалгыне бөгөнхон болзрто эрхим шаһартайгаар үнгэрэхын тулада ямар бэлдхэл хэһэн байһаб гэхэдэ: 13 косыка ба 22 морин тармуур заһабарилжа хүсэд бэлэн болгобо. Үбнөө 9 шөлхө косыка худалдажа абаһан байна. Тэдэндэ запас частынууд бүрин түсэ биш.

Бүхы сабшалангаа бригада, ферма, звено бүхэндэ хубаарлан даалгажа үгөөбди. Тэдэнэртэ хэды шэнэон үбнэ ногоо хурааха тухайда түсөөтэ даалгари үгтэнхэй.

Сабшаланнай бүхлөө тэгшэ сээр туладаа, бидэнэр машинаар сабшалаг байгаабди. Тээд, мүнөө жэлдэ хэблэхэ үбнэ ногоон үгы болотор сабшаха зорилго табһан хадаа гараар сабшалагда 15 хүн үг үргэлжэ ажаалха болоно.

Мүнөөдөр манайда 46 тармуур, 39 хажуур, 40 аса, 42 булюо бэлдэхэдхэй. Баһа 100 хомт тонно заһабарилгадажа бэлэн болоһонь. Хамта 267 килограмм аргамжа вольжо бэлдэхэбди.

Мүнөө жэлэй үбнэ хураалгыне хэзээ хэзээнэйхилээ эмхитэйгээр үнгэрэхын тулада, бидэнэр шимэ бэлдхэл хэһэн байһабди.

Ц. Н. ТАГАРОВ—Удын сэмзной, Сталинай нэрэмжэтэ артелиин түрүүлэгшын оролошо. Хориши аймар.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сидамадахи улица (Австрали). (ТАСС-эй фотохронико).

РУМЫНИДАХИ УГЫРЭНГИ БА ҮЛЭСХЭЛЭН АРАД ЗОН

Румынидахи олон тоото подпольно организацинуудай нэгэн «Армияд» гэжэ организаци нэгэ харын саада тээ Румынине эзэлһэн фашистка Германиян захирагшадта бэшгээр хандлаба. Энэ бэшгын бүхы орон соо үргэнөөр тарһан байна. Тэрэ бэшг соо тэмдэглэгдэхэһине харуулаба: «Нефтьгүйгээр дай хэжэ шадахагүй байһан хадаа таанар манһаа нефть абаһанат, тээд тэрэнэй түлөө юуһе түлэнгүйт, Румынида байгаа талханай, адуу малай, өөхэ тоһойной, хүнэй продуктууды ба жэмсэй продуктуудай табанай дүрбөн хубын мүнгөөр гүали натурээр түлэгдэнгүй Германия эльгээгдэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ манай ургаша тон муу байгаа һэн Бидэнэртэ үлэсхэлэн тохёолдоо, Гэбэһине, ядуу байдалтай румынуудһаа бугадаһан эдэ хоолой

зүйлүүд үргэлжэ Германияда абаашагдана...

Румынидахи Германиян арми хадаа жэл бүри 14 миллиард гаргалһаа. Энэ бөлбөл манай бөдлөжэй хахадын болоно. Манай орондо үргэлжэлэ байһан экономическэ кризисэй эсэстэ билдээр Германиян армияда салин түлэжэ шадахаа болихотнай, Бидэнэр Германиян армие Румыниһаа абаашахы эринбди.

Манай үмхиршэһэн хуури дээрэ гоёхон магтаал дуулагшадай амын бажуугаад үзэгты, Тингэбэл, үгыршэһэн ба доромжологдон, бүхы хайн юумээ сүм буляагдажа, хүүлээрнэ террорто хюагдажа байһан Румыниин арад зоной ёололгы дуулахат. Манай тэсэлтэ эсэслээбди. Июлин 29. (ТАСС).

Грециин арад зон фашистка дарлалта доро

ВНИИИ, июлин 28. (ТАСС). Германиян ба Италин эзэмлэгшэлэй засаг доро байһан Грециин арад зоной ядуу түшүүр байдал бэшгэһэн. Грециинэ абтаһан бэшгые Франциин «Журналь» газетэ тунхаглаба. Түмэр замай харилсаан заһабарилгадүй, Зуугаад мянгаад тэргэлэгшэд орхило ошохон гэр байрануудта ябагаар тээрэн эрэнэд, Орондо үргэлжэлэн тохёолдобо, Сахар, мяхан, картофель, үндэгэ г. м. үтэнэ. Загаһан бинише наа, бата юм.

зоной ажабайдалын тон ядуу болобо гэжэ Афинаһаа тэргэлжэ гарһан гадаадын нюурлууд мэдүүрнэд, Грециинэ пшеница ба картофель Германияда абаһагдана. Тээд, Грециин арад зон үлэсхэлэндэ нэрбэгдэнхэй. Германиян сэрэгүүд ороһонхой запасые бүхилдэнэ суглуулажа, Германияда эльгээгдэнэ. Афинада эльгээгдэхээр бэлдэхэдхэн картофель, Германиян засагуудаар хойто зүг тээшэ эльгээгдэнхэй. Немецүүд Германиян маркар адуу малые худалдан абажа, Германияда эльгээгдэнэ. Грециин столицин үхибүүд үгүй үлэбэд, Грециин шархатаһан солдауд ба хоһор, дохолон хүнүүд гуйранша болоод, Афинин улсдаар ябажа байһабди.

АНКАРА, июлин 27. (ТАСС). Германиян сэрэгүүдэй Грецине эзэлһэнэй һүүлдэ, тэндэхин арад

МАШИНАУУД АЭРОДРОМ ДЭЭРЭ БУСАЖА ЕРЭЭ

22 часта эгээн һүүлшын эскадриль өөрингөө база дээрэ бугажа ерээ. Дайсанай истребительнуудтэй яһад шангаар тулалдана ба дайсанай зевитнэ артилерия үй үргэлжэ буудалдана болобоһше, фашистка дээрмэдгшын гарт нэгшлэе советскэ машини сэрөгүй. Тон ехээр гэмтээгдэнэ машинауудын өөрингөө базада бусажа ерээ. Командир Голово ба иштурман Гарцев гэгшэлэй машинань пушкын һомондо сүмэ сохилгоһон байһашы наань, тэрэнине аэродром дээрэ асаргаа.

Энэ үдэр И-скэ авиачастини бомбардировщикууд ба истребительнууд агаарай дайн соогуур дайсанай 9 самолетые бутасохило. Летчигууд амаржа байһабди, тинхэлэнь дайшалхы машинауудай дэргэдэ халдун хүдэлмэри ябажа байна—самолетуудай техникүүд бөлбөл бусажа ерөөн машинауудые анхараттайгаар шалгаба. Удангүй техникүүд Трубаков, Максимов, Мальцевский, Лебедев, Осипов ба бусад хадаа бомбардировщикуудай шэнэ илалтануудта бэлэн болоод байһан тухайда элндхэб: буу зэбсэг бэлэн болгодоо, мотор шалгагда, бөмбонууд тээгдэе.

БАҺА ДАХАЯД ТАНКНУУДАЙ КОЛОННОДО

Майор Шафранский команда доро бүлэг самолетууд энэ үдэр эгээн һүүлшынхэе отгортой өвөө гарабад. 21 часта скоростной бомбардировщикууд илээд үсөөрһэн танкнуудай колонно дээрэ харатдаа, Дайсан мүнөө хайһан гэхыень летчигууд хайса мэдэнь: машинануудай ой модон соо хоргодохоор харайлдаха байһань эли.

Һүйдхэн буталха хэдэн мянгаад килограмм булад доһоно удажа байба. Энэ үдэ будагшад-ракетнууд гүйдэжэ ябаһан дайсанай танклетнуудые буудана. Флагманскэ машинин буудгана-ракет младша лейтенант орденто Клециин шударгуугаар ба мэргэжөөр бууданһан байша. Ахалагина лейтенант орденто Ланго гэгшын машина элиэ ябаад дайсанине хамха бута сохино.

Түрэл эрвэнүүд аяар хойно үлөө. Түргөөр ябадаг машинаууд далай дээгүүр нийдэнэ. Дороч аһанай суданууд харатдаа, Энэ звеногий иштурман Гладких гэгшнэй хүтэлжэ ябадаг машинауудай экипажын амжалта мүн. Бөмбөдөлгө дүүрээ.

Энэ үдэ «Мессерингит-109» истребительнууд угд түргэнөөр нийдээд бүри дүтэ болобо. Бөм-

бардировщикуудай дуулуур хабинуудлажа орохо гэгээн тэлэнэй гэдэлгэнь огто бүтэбөгүй хэ.

Бомбардировщикууд иягаар байдагтайгаар нийдэлэ ябаа. Буудалгад-ракетнууд бөлбөл «мессерингитүүдэй» 4 довтолгы тэжэргэ сохилһон байна. Гэрэлтэ һомонууд хадаа дайсанай истребительнуудэй бортнуудые тудана. «Мессерингитүүд» бөлбөл бомбардировщикуудай звеноһоо зайлаад, урда зүг тээшэ талина.

Баатар зоригтой машинистнууд ба связистнууд

Машинист Яковук Н сташида иоезд хургэхэ гэгээн хариусалгата даалгари абаа. Составын холбогдохой, ябалгын дохёо үгтэб. Наровозын яба ябаһаар хурталаба. Гэнтэ дайсанай самолетууд агаарта үзэгдэб. Тэдэнэр поездые мушкертал адлар бууджаа эхилэб. Пүх, Яковукай паровозно бригада эрэлхэг баатарлигаар составта урагшань дабишууна.

Зориулагдаһан газартаа сэг соого ерэб.

Гэбэһине, поездын агаарай магистраль һандаргадажа, саанаа ябаха арга болибо. Бригада мэгдэбөгүй. Самолетхоо язулемедор бууджаа байхадань, тэдэнэр заһабарилга хэжэ эхилэб. Һандаргадан юумэнь заһагдажа, иоезд

Связистнууд баатар зоригтой жэшээ харуулаа. И-скэ участок дээрэ телеграфна ба телефондо сеть гэмтээгдэб. Эндэ ахалагина механик Вуреста, электромеханикууд Кирилешко, Зачернюк ба Степанович гэгшид түргэнөөр ерөөбд.

Энэ участок буудалдажа байгаа. Энэ ушар герой—связистнуудые зогсообөгүй. Тэдэнэр мэгэнгүйгээр столбууд дээрэ гаража, гэмтэһэн зүйлид заһабарилга эхилэб. Уданибөгүй хэжэ холбоон дахин байгуулаһаа һэн.

Дайсанай десант гэдэргэ сохигдоо

ОДЕССКА СЭРЭГЭЙ ОКРУГ. (ТАСС). И-скэ погранична подразделенин боецууд ба командирнууд бөлбөл советскэ газарнаа дайсанай довтолгоһоо эрид зоригтойгээр хамгаална.

хэдэн дахин гэдэргэ сохилһон байна. Капитан Шабаевай, лейтенант Ходосовой подразделенинууд советскэ территорияне баатарлигаар хамгаалһан. Десант буудалгаха гэгээн дайсанай нэгэлэһе шадабаритайгаар гэдэргэ сохило зуураа, румыно-немецкэ хэдэн олон солдадуудые бутасохёо.

НИИДЭЛГЫН ЧАСТИН ДАЙШАЛХЫ ҮДЭР

ДОБТОЛГО ГЭДЭРГЭ СОХИГДОО

Һүни аэродром дээрэ «Хейнкель-III» бомбардировщикууд үзэгдэб. Гэнтэ довтолхобди гэжэ найдаад, тэдэнэр аблагүй болгогдохон мотортой нийдэжэ ябабад. Тээд, дайсан дэмы тингэжэ бодоһон байгаа. Советскэ харсаганууд уряагүйгээр ерөөн айлишадые бутасохилгы галаар угтаа. Истребительнуудээр намнагдаһан эзэлүүд баруун зүг тээшэе бусажа арилаа. Гэрэлтэ һомонуудай сүмэ соо сохилхонь «Хейнкельнуудэй» нэгэһиниш нийдэжэ шадахаһаа болибо. Дайсанай машинине манай истребительнин үшөө дахин сохилхонь, тэрэ самолет бута буужа, газарта уһалһан байна.

ТАНКНУУДАЙ СУГЛАРХАН ГАЗАРТА

Капитан Березинэй эскадриль нэгэ үдэр соо аэродром дээрһээ дүрбэ дахин нийдэлгэе гараба. Советскэ Союзай Герой ахалагина лейтенант Стольниковай ба ахалагина политрук орденто Макаровай хүтэлбэриндэг машинанууд угд түргөөр өөдөө гаранал.

МОТОРИЗОВАННО ЯБАГАН СЭРГЭГЭ СОХИЛТО

Р. городһоо советскэ хилэ тээшэ немецкэ моторизованно ябаган сэрэгэй колонно даһнажа ябаа. Тэһание угтан, улаан одото бөм-

Т. город шадар ой тайга соо танкнууд эскадрильда хүсэгдөө, 600 метр үндэрһөө бомбардировщикууд бөлбөл колонныне үй үргэлжэ бөмбөлөбо.

Танкнуудай колоннын хойноһоо моторизованно ябаган сэрэг даһнажа ябаа. Бомбардировщикууд тэдэнэй дээгүүр элижэ захалба. Бутаржа гүйдэжэ ябаһан немецкэ солдадуудые буудалгад—ракетнуудай хамха бута буудана.

Нэгэ час болоод байхада, бомбардировщикууд ишэ бөмбонуудые тээгээд, энэ колоннодо дахяад ерөөб. Дайсанай колоннодо үшөө нэгэ шанга сохилто үгтэһэн байтаа.

Буудалга — ракет ахалагина сержант Итвинкин гэгшэ бутасохилгоһон машинаһаа буһан ябаган сэрэгүүдэй ой моторуу гүйлдежэ ябаһынш өббөрбө. Тэрэ хадаа энээн тухайда иштурман Ише-

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Наландаршвилли, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем и дежурного по редакции—5-07.